

[Arne Larsen.]

opført af private bygherrer. Ydermere kunne boligministeren overføre fra den ene kategori til den anden, såfremt disse kvotaer ikke blev udnyttet af de to parter. Dette var naturligvis indført for at sikre, at der kom et passende antal boliger for mindre-bemidlede og til så billig en pris, som det overhovedet var gørligt. Det kunne fordeles med en passende andel til etagelejligheder og en passende andel til parcelhusbyggeri.

Desværre blev lovens klare muligheder ikke udnyttet, nej langtfra. I marts 1961-62 opførtes der således kun 11.500 lejligheder efter disse bestemmelser. De 10.000 af dem blev opført af de sociale selskaber, mens de private bygherrer holdt sig beskedent tilbage. Boligselskaberne ønskede i foråret 1962 at få den ikke udnyttede kvota overført til fordel for deres andel for at udnytte lovens muligheder, men boligministeren svarede, at det kunne der først tages endelig stilling til i oktober 1962; og da vi kom til oktober 1962, ja, så var der ingen muligheder alligevel, for nu var byggekapa-citeten i mellemtiden blevet fuldt udnyttet. Der kunne nu simpelt hen ikke presses mere byggeri ind. Og hvorfor var man kommet ind i den udvikling? Fordi man nu var i gang med et byggeri af en helt anden beskaffenhed. De private bygherrer havde flyttet deres aktivitet over i det ustøttede byggeri og for en stor del uden for de regulerede områder. Arbejdskraften var blevet optaget af at bygge luksusbyggeri, små 2 værelser lejligheder til luksuspriser, som også det ærede medlem fru Else-Merete Ross var inde på, villaer og parcelhuse til kolossale priser, for her var alt ukontrolleret, og her var der mulighed for en langt større fortjeneste, og atter en gang måtte boligministeren skride regulerende ind og stoppe de værste vildskud af luksusbyggeri. Alt dette viser, hvor tilfældig og rodet hele vor byggesituation er.

I loven siges det også, at boligministeren i samarbejde med kommunerne skal undersøge behovet over en 3 års periode og aftale med disse, hvor store kvotaer der skal tildeles dem år for år. Vi har på fornem-melsen, at der også her begås forsyndelser, at der ikke er et tilstrækkelig snævert sam-arbejde mellem boligministeriet og kom-munerne. Vi må have en virkelig tilbunds-

gående regulering og planlægning af byggeriet. Halve planer gør det kun værre. Jeg vil give det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen ret i, at vi bør skride til en omfattende regulering for hele landet; vi må have igangsættelsestilladelserne udstedt af boligministeriet lige netop dér, hvor det findes at være mest hensigtsmæssigt; vi må have iværksat lige netop det byggeri, vi ønsker, og have udnyttet arbejdskraften mest hensigtsmæssigt op til 100 pct., og den må benyttes til at bygge det, som al-mindelige mennesker har behov for; ende-lig må vi i byggeriet have en virkelig effektiv produktions- og investeringskontrol.

Det har været diskuteret meget, hvor stor en andel parcelhusbyggeriet skal have, og jeg vil gerne ligesom andre pege på, at det netop er skattebegunstigelserne, som har drevet folk ud på parcelhusmarkedet, fordi lejen i det nye byggeri er presset kolossalt i vejret; så afvejer folk, hvad der kan betale sig; vi kan måske få eget hus, hvor vi kommer til at sidde billigere end i det nye luksusbyggeri; da de får skattebegunstigelse dér, bliver der et særlig stort pres på parcelhusbyggeriet, og det er blevet udnyttet i uhyggelig grad. Men parcelhuse kan bygges både fornuftigt og billigt; det har bl. a. boligselskaberne bevist kan lade sig gøre. Men det private byggeri viste, at det ikke havde interesse i at udnytte muligheden for at bygge til de lavest mulige omkostninger. Hvorfor — kan man spørge sig selv. Mon ikke forklaringen er den, at man ikke ville have kontrol med, om kvalitet og finansiering var rimelig, og om leje og priser lå i et fornuftigt niveau. Det ønskede man ikke, og derfor har man bogstaveligt snydt befolkningen ved ganske u hæmmet at opføre byggeri til priser, som det er umuligt for jævne mennesker at betale. Det er efter vor mening at forvalte samfundsmidlerne særdeles skidt.

I forbindelse med det her omtalte vil det efter vor opfattelse være nødvendigt, at man genindfører en skærpet huslejekontrol. Den frihed, som private entreprenører og bygherrer har haft til fastsættelse af salgspriser og huslejer i det private nybyggeri, har været en væsentlig inflationskilde i de sidste tre år, så også af samfundsøkonomiske grunde vil en huslejekontrol være nyttig og påkrævet. Gennem årene